

13 DZIEŃ CZYSTEGO POWIETRZA

ARKA
FUNDACJA EKOLOGICZNA

HISTORIA • PROPOZYCJE DZIAŁAŃ • SCENARIUSZ LEKCJI

Pomóżmy Polsce odetchnąć od smogu ✖

Edukacyjna kampania społeczna

Radek Brzózka
Ambasador Programu

FUNDACJA
PGNiG

PGNiG

PROGRAM FUNDACJI FUNDACJI PGNiG
RODZICE I DZIECI
POWIETRZE BEZ ŚMIECI

www.powietrzebezsmieci.pl

Oddychamy od chwili narodzin. Fundacja Ekologiczna ARKA zaprasza na najważniejszy dzień w roku – Dzień Czystego Powietrza – 14 listopada. Człowiek wdycha dziennie około 16 kg powietrza. To kilkakrotnie więcej niż wypija w tym czasie wody i spożywa żywności. Powietrze jest najważniejsze!

Czym jest Dzień Czystego Powietrza? Trochę prowokacyjnie piszemy, że jest to najważniejszy dzień w roku. A badania socjologiczne jasno pokazują, że nie mamy racji, ale czy na pewno? Czy Ziemia, na której żyjemy, dostęp do pitnej wody i oddychanie czystym powietrzem to nie podstawowe warunki naszego życia? A zmiany klimatyczne, susze, tornada i kolejne naturalne kataklizmy coraz częściej nam zagrażają. Ich masowość i siła ukazują nam kruchość naszych wartości. Wojny o wodę, uchodźcy klimatyczni, globalny głód przestają dotyczyć gdzieś tam kogoś tam. A zaczynają dotyczyć nas. Tutaj i teraz.

Tak, to już 13. Dzień Czystego Powietrza. Gdy rozpoczynaliśmy tę kampanię, nie mieliśmy żadnych gotowych wzorów. Problemem palenia śmieci w piecach domowych właściwie nikt nie zajmował się w sposób zorganizowany i systematyczny, nie wspominając już o edukacji ekologicznej w tym temacie. A przecież od tego trzeba było zacząć. Raptem kilka informacji w internecie, które przeczyły sobie. Różnorodne dowody o szkodliwości spalania śmieci w domowych kotłowniach nie były konkretnymi danymi lecz emocjonalnymi wypowiedziami ludzi z różnych środowisk. Rozpoczęliśmy więc żmudną pracę nad merytoryczną stroną kampanii, pozyskaniem partnerów i sponsorów.

Wojciech Owczar
Prezes Fundacji Ekologicznej ARKA

Polska ma najbardziej zanieczyszczone powietrze wśród wszystkich krajów Unii Europejskiej.

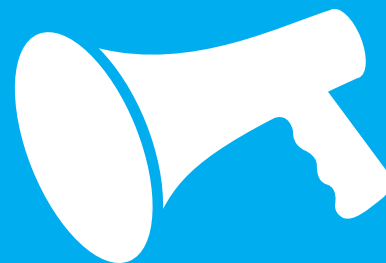
Niestety świadomość faktu istnienia zanieczyszczenia powietrza oraz jego przyczyn, a także grożących nam konsekwencji wciąż jest w naszym kraju zbyt niska. Niewystarczająca wiedza na temat następstw zdrowotnych narażenia na zanieczyszczenia powietrza

sprawia, że mimo deklaracji, iż dzieci, rodzina są naszą największą wartością, skutecznie zatruwamy najbliższych spalając w domowych piecach plastikowe odpady, stare meble czy ramy okienne pokryte wieloma warstwami farby.

Mamy więc konkretne zadanie dla polityków, urzędników, nauczycieli, a także dla przedstawicieli środowiska medycznego, czynimy wszystko co tylko możemy, aby zachęcać do ograniczania szkodliwych dla stanu powietrza zachowań.

Arka, prowadząc przez trzynaście lat z rządu kampanię „Kochasz dzieci – nie pal śmieci”, organizując w całym kraju pikniki, prelekcje, warsztaty i happeningi, rozmawiając z mieszkańcami zdobywała wiedzę i doświadczenie. Wiemy, że zmiana postaw jest możliwa, wciąż szukamy efektywnych metod przekazywania wiedzy i inspirowania do proekologicznych działań.

Alicja Fober
Prowadzi kampanię „Kochasz dzieci nie pal śmieci”

KONKURS „KAWAŁEK BŁĘKITNEGO NIEBA”

Zachęcamy wszystkich do udziału w naszym konkursie. Do 15 stycznia 2018 roku czekamy na krótkie relacje z waszych działań (happeningów, akcji ulicznych, wystaw itd.) oraz 2–3 zdjęcia. Szczególnie zachęcamy do budowania z wszelkich materiałów, które niestety spalamy w piecach domowych (opakowania plastikowe, kartony, szmaty, folie itd.) kukieł TRUJĄCEGO SMOGA. Tutaj wasza wyobraźnia jest nieograniczona. Z przysłanych przez was relacji, zdjęć przygotujemy konkurs na arkowym Facebook-u. Głosowanie odbędzie się od 1–15 lutego do godz. 12.00. Na 10 laureatów konkursu, którzy otrzymają najwięcej „lajków” czekają statuetki „Kawałek błękitnego nieba”. Zapraszamy.

Relacje prosimy przysyłać do 15 stycznia na adres fundacjaarka@fundacjaarka.pl

Pszczyna, Przedszkole Publiczne nr 2

Budziwów, Szkoła Podstawowa

Wspieramy gminy w edukacji kształtując proekologiczne postawy dotyczące ograniczenia niskiej emisji.

Wiemy, że szansa na znaczną poprawę jakości powietrza leży nie tylko w potrzebie wprowadzenia zmian w uregulowaniach prawnych ale przede wszystkim w zmianie podejścia do problemu przez każdego z nas, a więc w inspirującej do zmiany postaw – **EDUKACJI**.

Historia Dnia Czystego Powietrza zaczęła się od... spaceru

Pewnego wiosennego dnia Wojtek próbował znaleźć miejsce na spacer ze swoją roczną córeczką Mają. Dymy, wydobywające się z domowych kominów, zasnuwały całą okolicę. Wkrótce troskliwy tata, już wówczas prezes i założyciel Fundacji Ekologicznej ARKA, zaczął szukać wiadomości o tym, dlaczego powietrze jest tak brudne i jak temu zapobiegać. **Fundacja Ekologiczna ARKA jest pierwszą polską organizacją pozarządową, która zaczęła nagłaśniać problem i szukać jego rozwiązania – przede wszystkim poprzez edukację ekologiczną.**

Wojciech Owczarz, prezes Fundacji Ekologicznej ARKA: *Była piękna wiosenna pogoda, aż chciało się nią nacieszyć. Niestety dym wydobywający się z kominów był na tyle trujący, iż Maja zaczęła kaszleć, a mnie gardło rozbolało. W takiej sytuacji w każdym rodzicu budzi się taka normalna złość. Oczywiście musieliśmy uciekać do domu, ale od tego czasu zacząłem analizować problem, a potem nagłaśniać go w kampaniach ARKI. Sądzę, iż kluczem do sukcesu działań społecznych, jest uświadamianie innym, że sami także mogą coś zrobić. To także społeczny nacisk na tych, którzy są odpowiedzialni za dany problem, by zaczęli go rozwiązywać.*

Tytuł pierwszej kampanii: *Nie trujcie* podkreślał, że niska emisja (spalanie w domowych piecach grzewczych) jest bardzo szkodliwa dla każdego człowieka, ale także każdy z nas ma w tym swój udział. Największe jednak szkody ponoszą najmłodszy stąd **hasło: Kochasz dzieci, nie pal śmieci – do dziś rozpoznawalne w całej Polsce.**

W ramach akcji *Nie trujcie!* młodzi ekolodzy domagali się zaprzestania spalania śmieci w domowych piecach – akurat 14 listopada przypada Dzień Czystego Powietrza – tłumaczy Wojciech Owczarz z „Arki” – Dane są alarmujące.

Super Express, 2006 r.

Swoje święto obchodziło w piątek czyste powietrze. O tym, że nie warto go zatruwać, ma przypominać graffiti, które powstało na Powiślu. Po czym poznać, że nasz sąsiad pali w piecu odpadki? – Czuć nieprzyjemny zapach, a kolor dymu wydobywający się z komina jest barwy żółtozarnej – tłumaczy Dariusz Paczkowski z Fundacji Ekologicznej ARKA.

Życie Warszawy, 2008 r.

Drodzy Mieszkańcy! Nie trujcie siebie i innych! Pamiętajcie, że tylko w nowoczesnych Zakładach Termicznego Przekształcania Odpadów, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technologicznych, utylizacja śmieci jest procesem w pełni bezpiecznym ekologicznie – apelują uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 9 w Tarnobrzegu, którzy od lat organizują Dzień Czystego Powietrza. Marek Bukała, komendant Straży Miejskiej w Tarnobrzegu przyznaje, że interwencje związane z niewłaściwym spalaniem odpadów w domowych kotłowniach zdarzają się nad wymiar często.

Echo Dnia, 2010 r.

Dwa pierwsze lata kampanii (2005–2006) to ponad 100 prelekcji i warsztatów, prezentacja wystawy tematycznej w ponad 20 centrach handlowych. Ukazało się ponad 100 artykułów i informacji w mediach o problemie palenia śmieci w domowych piecach grzewczych. Były ogólnopolskie konkursy i akcje edukacyjne, które pobudziły do działań lokalnych. Organizowały je placówki edukacyjne, samorządy i organizacje społeczne. Trzecia edycja kampanii to korowody i przemarsze przez centra miejscowości, by problem spalania śmieci docierał do ludzi dorosłych. Konkurs plastyczny *Nie palę śmieci, segreguję* pomimo trudnego tematu zgromadził blisko 500 prac z ponad 50 szkół.

Katowice 2006 r.

GRUPY LUDZI, NA ŻYCIE KTÓRYCH JAKOŚĆ POWIETRZA MA SZCZEGÓLNY WPŁYW

OSOBY W STARSZYM WIEKU

OSOBY ZE SCHORZENIAMI UKŁADU ODDECHOWEGO I KRWIONOŚNEGO

DZIECI OD OKRESU EMBRIONALNEGO

Dzieci są bardziej narażone na skutki zanieczyszczenia powietrza, a dorastanie w zanieczyszczonym środowisku może odbić się na ich dorosłym życiu. Wszyscy odczuwamy skutki oddychania zatrutym powietrzem ale do grupy zwiększonego ryzyka należą: dzieci (także w okresie prenatalnym), osoby starsze, których odporność z wiekiem obniża się oraz ludzie, którzy cierpią na różnorodne schorzenia układu krążenia i oddechowego, ponieważ oddychanie smogiem nasila objawy chorób z którymi się zmagają.

Pamiętajmy, aby w czasie epizodów smogowych małe dzieci nie przebywały na zewnątrz. Kiedy w trakcie zabawy dziecko szybko się porusza oraz intensywnie oddycha, więcej powietrza wraz z zanieczyszczeniami smogowymi dociera do jego płuc. Niekorzystny wpływ zanieczyszczenia powietrza na zdrowie dziecka jest spowodowany niedojrzałą budową układu oddechowego, może być to powodem ostrej reakcji zapalnej, a także zaostrzenia np. astmy. Objawy podrażnienia układu oddechowego przez zanieczyszczenia powietrza do złudzenia przypominają objawy infekcji.

Płuca rozwijają się dynamicznie do siódmego-ósmego roku życia i wtedy młody organizm dysponuje ok. 300 mln. pęcherzyków płucnych. Jeśli w trakcie rozwoju wystąpią czynniki zakłócające (częste infekcje, oddychanie zanieczyszczonym powietrzem) rozwój jest niepełny i zamiast docelowej ich liczby, pęcherzyków płucnych powstaje mniej, co wpływa na sprawność wentylacyjną płuc w późniejszym wieku.

Źródło:

Skutki zanieczyszczenia powietrza. Wpływ otoczenia na zdrowie. Dr med. Piotr Dąbrowiecki Wojskowy Instytut Medyczny, Polska Federacja Stowarzyszeń Chorych na Astmę Alergię i POCHP, <http://waznamisjazardrowaemisja.pl/wplyw-otoczenia-na-zdrowie/>

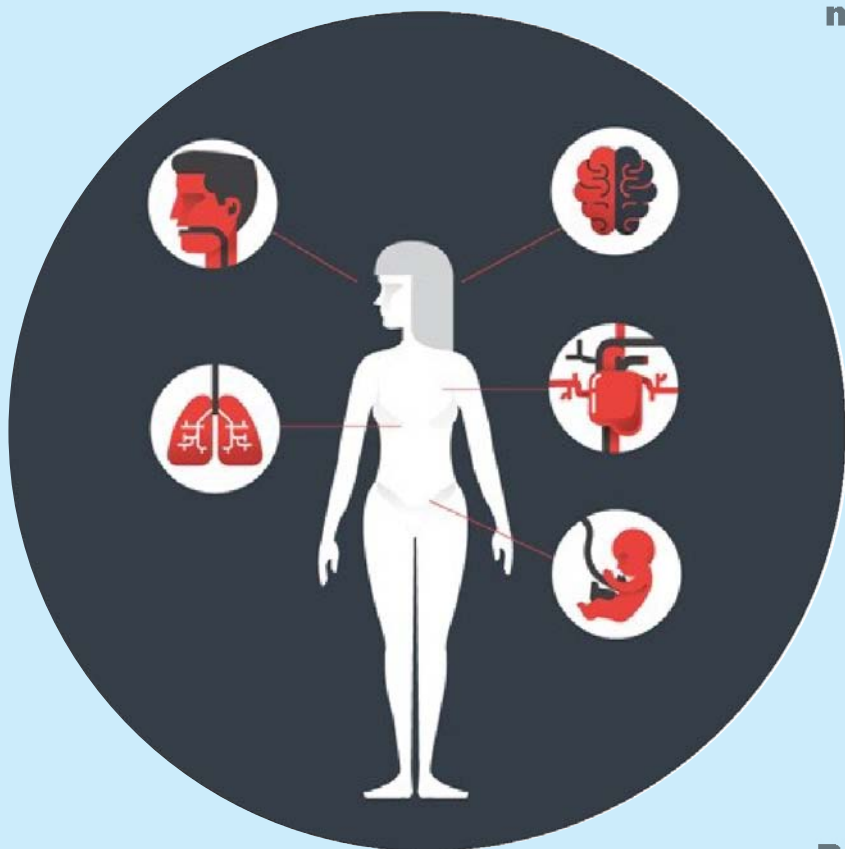
NIEKORZYSTNE SKUTKI ZDROWOTNE ODDYCHANIA ZANIECZYSZCZONYM POWIETRZEM

DROGI ODDECHOWE

problemy z oddychaniem,
podrażnienia gardła, oczu
i nosa, kaszel, katar,
zapalenie zatok

MÓZG

problemy z pamięcią
i koncentracją, niepokój,
stany depresyjne,
zmiany anatomiczne
w mózgu, Alzheimer,
przyspieszone
starzenie układu
nerwowego, udar mózgu

SERCE

zawał serca,
nadciśnienie tętnicze,
choroba niedokrwienna
serca, zaburzenia rytmu,
niewydolność
mięśnia sercowego

PŁUCA

astma, rak płuc,
przewlekła obturacyj-
na choroba płuc,
częste infekcje dróg
oddechowych.

PŁÓD

bezpłodność, przedwczesny poród, obumarcie płodu

NAJWAŻNIEJSZE SZKODLIWE SUBSTANCJE OBECNE W POWIETRZU I ICH GŁÓWNE ŹRÓDŁA

ZANIECZYSZCZENIA PYŁOWE

PYŁ ZAWIESZONY PM 10

POZIOM DOPUSZCZALNY (STĘŻENIE DOBOWE)
50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ / 35 dni w ciągu roku

POZIOM DOPUSZCZALNY ROCZNY
40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

POZIOM INFORMOWANIA
200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

POZIOM ALARMOWY
300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Głównym źródłem pyłu zawieszonego i dominującym źródłem zarówno WWA, jak i związków z grupy dioksyn są w Polsce „procesy spalania poza przemysłem”. Pod tą nazwą kryją się przede wszystkim zanieczyszczenia generowane przez domowe piece, kotły i kominki opalane węglem i drewnem

PYŁ ZAWIESZONY PM 2,5

POZIOM DOPUSZCZALNY (STĘŻENIE ŚREDNIOROCZNE)
25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

BENZOAPIREN (WWA) B(a)P

DOPUSZCZALNY POZIOM (ŚREDNIOROCZNY)
1 ng/m^3

ZANIECZYSZCZENIA GAZOWE

TLENEK WĘGLA (CO)

DWUTLENEK SIARKI (SO₂)

DWUTLENEK AZOTU (NO₂)

POWSTAJĄCY Z DWUTLENKU AZOTU
W REAKCJACH FOTOCHEMICZNYCH
OZON TROPOSFERYCZNY (O₃)

Głównym źródłem zanieczyszczenia gazowego są: transport, szczególnie pojazdy z silnikami Diesla

PRZYKŁADOWE APLIKACJE DO MONITOROWANIA CZYSTOŚCI POWIETRZA

SmokSmog

Antyzero Zdrowie i fitness

PEGI 3

Aplikacja jest zgodna z Twoim urządzeniem.

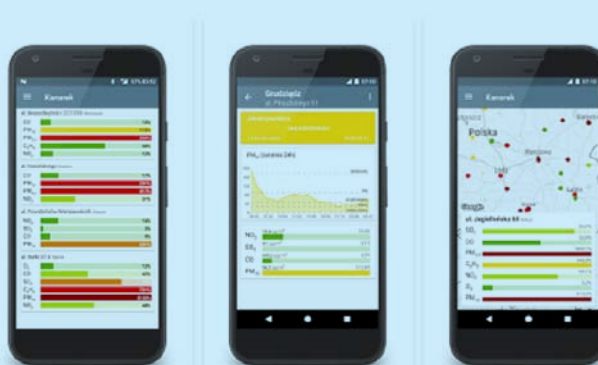
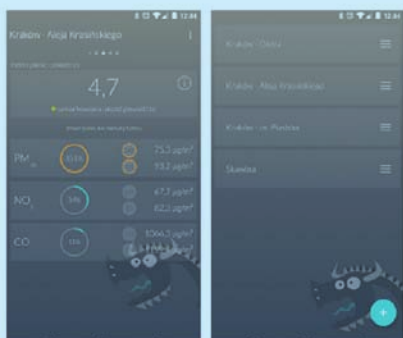

Kanarek - jakość powietrza

Tajchert Pogoda

PEGI 3

Aplikacja jest zgodna z Twoim urządzeniem.

W zależności od punktu wprowadzania zanieczyszczeń można wyróżnić emisję niską oraz emisję wysoką.

Niska emisja

40 m

GŁÓWNE ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA

Niska emisja najbardziej zanieczyszcza nasze powietrze

NISKA EMISJA

NISKA EMISJA

WYSOKA EMISJA

Szacuje się, że w ostatnich latach w Polsce, zanieczyszczenia powietrza przyczyniają się do przedwczesnych zgonów ok. 26–48 tys. rocznie (w zależności od przyjętych założeń) dla porównania liczba ofiar wypadków samochodowych w naszym kraju to ok. 3.5 tys. rocznie

W Polsce narażenie osoby dorosłej na rakotwórczy benzo[a]piren zawarty w powietrzu odpowiada (w zależności od miejsca zamieszkania i poziomu aktywności fizycznej) wypaleniowi od kilkuset do nawet kilku tysięcy papierosów rocznie.

Źródło:

Wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie. Krakowski Alarm Smogowy. 2016

<http://www.krakowskialarmsmogowy.pl/aktualnosci/szczegoly/id/334>

<http://www.krakowskialarmsmogowy.pl/zdrowie>

POSTANAWIAM DZIAŁAĆ, ŻEBY POWIETRZE, KTÓRYM ODDYCHAM BYŁO CZYSTSZE:

1. Powiem rodzicom i bliskim, jak groźne dla naszego zdrowia i życia jest spalanie śmieci w domowym piecu. Poproszę, aby w naszym domu śmieci były segregowane, a nie spalane.

Podpowiem bliskim, że w każdej gminie jest specjalny punkt - PSZOK, gdzie można bezpiecznie i nieodpłatnie oddać odpady, których nie da się wyrzucić w domu (stare meble, odpady niebezpieczne, elektrośmieci...).

2. Zrezygnuję z „podwózki” i będę chodzić pieszo do szkoły lub porozmawiam z kolegami z sąsiedztwa, żebyśmy do szkoły jeździli wspólnie jednym samochodem.

Będę zachęcał rodziców i znajomych do wycieczek rowerowych w czasie wolnym.

3. Zainteresuję domowników tematem wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie domowym

Scenariusz zajęć poświęconych problemowi zanieczyszczenia powietrza.

(dla klas IV–VI szkoły podstawowej)

Temat: Jak zielony rycerz pokonał SMOGA? Uczymy się o sposobach poprawy jakości powietrza.

czas trwania: 45 minut

Cele:

- Uczeń rozumie pojęcie smogu.
- Zna główne przyczyny powstawania smogu.
- Zna sposoby ograniczenia stężenia szkodliwych pyłów w powietrzu.

Metody

- pokaz
- mini-wykład
- gra dydaktyczna
- heureka

Środki

- kartki i kredki
- kopie załączników
- ew. przyniesione przez uczniów ilustracje ulubionych bohaterów – wojowników, wojowniczek,
- fotografie miasta w lecie i w zimie

Uwagi: przed lekcją poleć uczniom, aby przynieśli na zajęcia ilustracje swoich ulubionych bohaterów (wojowników i wojowniczek) mogą to być postacie z gier, filmów, książek, narysowane lub wydrukowane. Możesz też przygotować takie ilustracje dla każdej pary uczniów.

Przebieg lekcji

Faza wstępna:

Pokaż uczniom fotografie miasta latem i zimą. Poproś, aby wskazali różnicę między jednym i drugim zdjęciem. Najlepiej fotografie swojej miejscowości znalezione w Internecie wyświetlić uczniom na ekranie. Ewentualnie możesz wykorzystać (zał. A).

Kiedy uczniowie zauważą, że druga fotografia jest mniej wyraźna, zamglona, zapytaj jaka jest przyczyna tego zjawiska.

Kiedy uczniowie dojdą do wniosku, że przyczyną jest zanieczyszczenie powietrza i unoszący się nad miastem smog, zapisz to słowo na tablicy dużymi literami.

Zapytaj uczniów, jak sądzą dlaczego zimą smog jest znacznie większy niż latem.

Wyjaśnij uczniom, że przyczyną smogu jest gromadzenie się w powietrzu szkodliwych dla zdrowia pyłów, pochodzących z zanieczyszczeń produkowanych przez człowieka. Powstawaniu smogu sprzyjają warunki atmosferyczne – brak wiatru i mgła. Uświadom uczniom, że Polska zajmuje jedno z czołowych miejsc w Europie

w zanieczyszczeniu powietrza. (Na tym etapie edukacyjnym nie jest konieczne wprowadzanie szczegółowych informacji o rodzajach i składzie smogu).

Faza realizacyjna:

1. Rozdaj uczniom kartki papieru i poleć, aby narysowali na nich trójkątowego smoka wg własnego pomysłu, w tym czasie rozdaj koperty z chmurkami (zał. 1). Uczniowie mają za zadanie dokleić do każdej z głów chmurkę, na której opisane są główne przyczyny powstawania smogu. Zwróć uczniom uwagę, że jedna z chmurki jest większa niż pozostałe i wyjaśnij, że spalanie stałych paliw w niskiej jakości piecach domowych jest najpoważniejszą przyczyną smogu.
2. Powiedz uczniom, aby wyobrazili sobie, że SMOG jest zwykłym smokiem, a oni wojownikami/wojowniczkami, którzy/które mają go pokonać za pomocą różnych rodzajów broni. Teraz rozdaj uczniom załączniki 2 i poproś o wykorzystanie ilustracji wojowników/wojowniczek.

Pracując w parach mają za zadanie przygotowanie karty ekwipunku wojownika/wojowniczeki. W tym celu pod wizerunkiem wojownika dokleją 4 rodzaje broni z karty pracy (zał. 2) Forma pracy może być dowolna i zależy od kreatywności uczniów.

Wy tłumacz uczniom, że każda broń jest oznaczona numerem, który zawiera odnośnik do legendy. Wybierając broń powinni zdecydować, które sposoby walki ze smogiem są ich zdaniem najskuteczniejsze. Ważne, aby kierowali się opisem, a nie samym obrazkiem.

Daj uczniom ok. 5 minut na wycięcie odpowiedniej broni i przygotowanie karty ekwipunku wojownika.

3. Po skończonej pracy wybrane pary komentują wybór, którego dokonały. Wyjaśniają, dlaczego akurat te sposoby walki ze smogiem wydają im się najlepsze. Jest to okazja do porozmawiania z dziećmi i wyjaśnienia im trudniejszych terminów i zagadnień. Uczniowie mogą także wymieniać się opiniami i doświadczeniami. Być może podczas rozmowy wymienią również inne sposoby, których nie ma w karcie pracy. Istotne jest, aby dzieci zapamiętały jak najwięcej metod zwalczania zjawiska smogu.

Faza podsumowująca:

Na koniec zadaj uczniom pytanie, czy jeden zielony wojownik mógłby pokonać SMOGA. Uczniowie powinni dojść do wniosku, że aby walka była skuteczna, powinno się do niej przyłączyć jak najwięcej osób. Trzeba też stosować jak najwięcej sposobów walki ze smogiem.

Nauczyciel
Anna Świstak

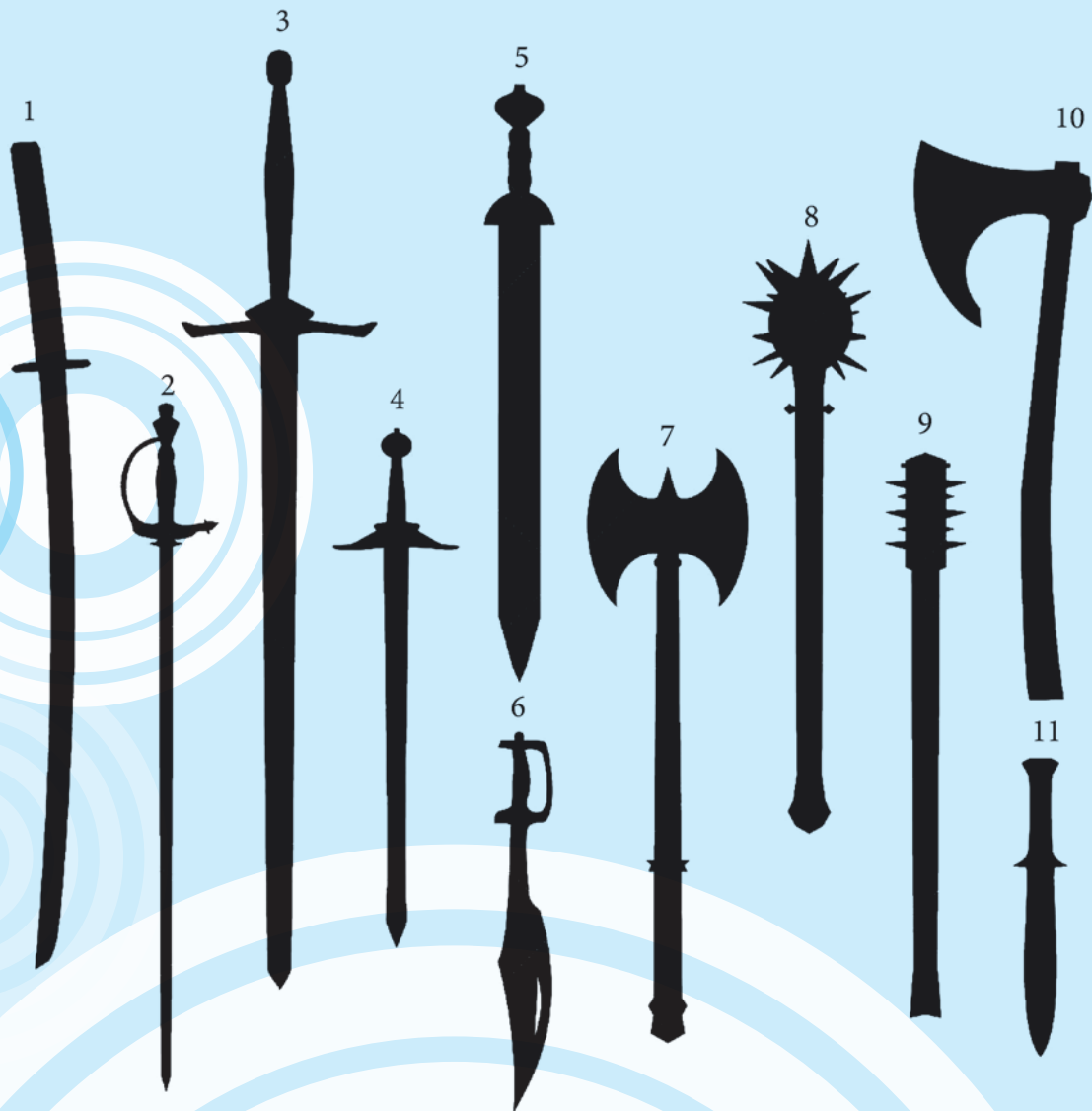
Zał. A

Fot. Barbara Grubka/fb.com/barbaragrubkaphoto

Zał. 1

<p>ogrzewanie domów za pomocą węgla i innych paliw stałych w przestarzałych piecach</p>	<p>spaliny samochodowe</p>	<p>przemysł, np. huty, koksownie, elektrownie</p>
<p>ogrzewanie domów za pomocą węgla i innych paliw stałych w przestarzałych piecach</p>	<p>spaliny samochodowe</p>	<p>przemysł, np. huty, koksownie, elektrownie</p>
<p>ogrzewanie domów za pomocą węgla i innych paliw stałych w przestarzałych piecach</p>	<p>spaliny samochodowe</p>	<p>przemysł, np. huty, koksownie, elektrownie</p>
<p>ogrzewanie domów za pomocą węgla i innych paliw stałych w przestarzałych piecach</p>	<p>spaliny samochodowe</p>	<p>przemysł, np. huty, koksownie, elektrownie</p>
<p>ogrzewanie domów za pomocą węgla i innych paliw stałych w przestarzałych piecach</p>	<p>spaliny samochodowe</p>	<p>przemysł, np. huty, koksownie, elektrownie</p>

1. Ograniczenie podróżowania samochodem (zmiana środka komunikacji na rower lub autobus).
2. Wymiana przestarzałych pieców na paliwo stałe na nowoczesne sposoby ogrzewania (np. gazowe).
3. Stosowanie odnawialnych źródeł energii (np. kolektory słoneczne, pompy ciepła).
4. Sadzenie dużej ilości drzew.
5. Reagowanie, gdy ktoś zanieczyszcza powietrze, paląc śmieciami lub niewłaściwym opałem (np. poprzez poinformowanie Straży Miejskiej).
6. Zmiana przepisów prawa, aby uniemożliwić palenie szkodliwymi substancjami.
7. Pomoc finansowa dla mieszkańców, których nie stać na wymianę przestarzałych pieców (dopłaty do nowych instalacji).
8. Budowanie elektrowni wiatrowych.
9. Ocieplanie budynków (bloków, domów jednorodzinnych, aby dłużej trzymały ciepło).
10. Edukowanie i uświadamianie ludzi, że smog jest szkodliwy dla wszystkich mieszkańców bez wyjątku.
11. Stworzenie w miastach stref wolnych od ruchu samochodowego.

Jak ARKA walczy z niską emisją

Edukujemy

- czym jest niska emisja
- jak ją ograniczyć
- że wszyscy mamy wpływ na to co znajduje się w powietrzu, którym oddychamy
- jakie zagrożenie dla zdrowia i życia stanowi zanieczyszczone powietrze
- uświadamiamy, że niską emisję można ograniczyć
- dzieci by mogły edukować dorosłych na temat szkodliwości pewnych działań np. spalania śmieci w piecach domowych

Współpracujemy

Z URZĘDNIKAMI

mogą polegać na doświadczonym samowystarczalnym zespole posiadającym przygotowanie merytoryczne, atrakcyjne pomoce dydaktyczne oraz niezbędne zaplecze sprzętowe. Dodatkowo otrzymują wsparcie w wypełnianiu i rozliczaniu wniosków.

Z MŁODZIEŻĄ

angażuje się poprzez kreatywne, artystyczne działania. Inspirujemy i zarażamy swoją pasją do proekologicznych zachowań

Z NAUCZYCIELAMI

jesteśmy dla nich pomocą w edukacji ekologicznej i pokazujemy im jak w nieszablony sposób przekazywać ważne informacje

Z DZIEĆMI

dzięki nam uczą się i bawią jednocześnie

Nasze metody

- prelekcje dla większej ilości uczestników
- warsztaty dla klas w szkołach
- happeningi, przedstawienia
- pikniki, duże imprezy plenerowe
- wydawnictwa – sugestywne plakaty, ulotki i banery

Łączymy ekologię z działaniami społecznymi.

Naszą pasją jest edukacja ekologiczna. Prowadzimy ogólnopolskie, innowacyjne akcje i kampanie.

Angażujemy w działania ekologiczne miliony Polaków.

Najważniejsze programy ARKI: „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”, „Rower Pomaga”, „Listy dla Ziemi”, „Kup Deskę”, „Mobilne Centrum Edukacji Ekologicznej”. I kampanie: „Dzień dobrych uczynków”, „Choinki Nadziei”, „Dzień Czystego Powietrza”.

SERDECZNIE ZAPRASZAM DO WSPÓŁPRACY!

Alicja Fober

Fundacja Ekologiczna ARKA

tel. 501 620 883

a.fober@fundacjaarka.pl

www.FundacjaArka.pl

ARKA

FUNDACJA EKOLOGICZNA

Łączymy ekologię z działaniami społecznymi. Edukacja ekologiczna jest naszą pasją. Prowadzimy ogólnopolskie, innowacyjne akcje i kampanie. Angażujemy w działania ekologiczne miliony Polaków.

Fundacja Ekologiczna ARKA łączy ekologię z aktualnymi potrzebami społecznymi, bo stan środowiska w znaczący sposób wpływa na zdrowie i człowieka. ARKA prowadzi programy, kampanie i akcje. Angażuje w działania ekologiczne, prozdrowotne i prospołeczne Polaków w każdym wieku. Zmieniamy świat najpierw zmieniając siebie!

Polegamy na współpracy z samorządem lokalnym, biznesem oraz z nauczycielami i rodzicami. Uczymy poprzez zabawy, gry, instalacje przestrzenne i nowoczesne technologie. Fundację Ekologiczną ARKA założył Wojciech Owczarz w 2005 roku. Wierzymy, że edukacja ekologiczna jest dla ludzi w każdym wieku, gdy wzbudza pozytywne emocje i utrwala zachowania sprzyjające zdrowiu, dobrym relacjom międzyludzkim i ochronie przyrody.

Najważniejsze programy ARKI: „Kochasz dzieci, nie pal śmieci”, „Arka dla Ziemi”, „Mobilne Centrum Edukacji Ekologicznej”, „Dzień dobrych uczynków”, „Choinki Nadziei”, „Dzień Czystego Powietrza”, „Listy dla Ziemi”, „Rower Pomaga”, „Drzewa Zjednoczonej Europy”.

Fundacja Ekologiczna ARKA

ul. Kosmiczna 15B
43-300 Bielsko-Biała
tel. (33) 819 46 53
e-mail: fundacjaarka@fundacjaarka.pl
www.FundacjaArka.pl

www.FundacjaArka.pl

facebook

Dołącz do nas na:

www.facebook.com/fundacjaarka

www.instagram.com/fundacjaarka

Partnerzy strategiczni

Partnerzy

Dofinansowanie

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Współpraca

